

govih obrazih tudi po stoletjih večidel tako čista in sjajna, kakor da bi bili nedavno izdelani bili. To pa je velike važnosti v mletskem vlažnem zraku.

Med slovanskimi slikarji stoji Andrej Schiavoni, prej ko ne, na najvišji stopnji sveršenosti in slave; med mletskimi stoji s častjo v prvem redu, gledé barvanja in dragosti pa na čelu vsih. Z eno besedo: Schiavoni je naš Rafael! Po njem se je osnovala posebna slikarska šola v Italii, zvana „Scuola di Schiavoni“, ki se je s posebnim mešanjem barv odlikovala.

Preprijetni ti narodni umotvori razveselili so nas tako, da smo precej barali za rodovino, za potomke in stanovanje Schiavonovo. Veslarji naši obernejo neutegoma v veliki kanal in malo za tem se ustavimo pri vratih prekrasnega in velikega poslopja, ki je enkrat rodovini Giustinianski v last bilo, zdaj pa Schiavonski. Srečko (Feliks) Schiavoni, naj mlaji naslednik te rodovine, zdaj najslavniši slikar ne le v Mletkah, ampak morda v celi Italii, bil je ravno v svoji delavnici, ko smo k njemu prišli, in slikal je obraz neke imenitne, tamo sedeče gospé. Pri vsem tem položil ščetko na stran in dočaka nas z največjo priljudnostjo. Ko je zaslišal razodetje naših namenov: „da pridemo kot Slaveni k Slavenu, z narodnim naklonom in pozdravom od mnogih rojakov, ki se s takim umetnikom ponašajo“, jame mu se lice svetiti in duh plamtiti, kot v preobraženju. Ni nam zual v svojem poslopji mesta najti; zdaj še le smo bili v tej hiši kakor doma; bili smo svoji, on in mi.

Po kratkem serčnem razgovoru začne nam slavni slikar takole opisavati svoj rod in svoje pleme: „Naš preded Andrej Medola, rojen v Dalmaciji v mestu Šibeniku od siromašnih roditeljev, šaril je v svoji mladosti skrinje in omare. Ena teh skrinj pride do rok popotvajočega gospoda, kteremu je to šarenje tako dopadlo, da je mladega šararja seboj v Mletke vzel, kjer je pozneje slovil kot izversten slikar. Ta Andrej imel je sina Mihata, tudi slikarja; Miha imel je sina Natala; Natal pa ima dva sina: Janeza, ki je v Petrogradu slikar, in Srečka, in ta — sem jez!“

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Št. Jernejske okolice na Dolenskem 19. jun.
Akoravno „Novice“ oznanujejo, da se po mnogih krajih zavolj lepega polja dobre letine nadjajo, se je vendar pri nas spet glada bati. Miši so že marsikteremu kmetovavcu, posebno kar jih je pri hostah, ječmen, fažol in drugo ozimno sterno tako zlo sklestile in uničile, da je ne bo treba žeti, temoč kositi. Vzrok, da se je tega merčesa toliko namnožilo, da že po gojzdih konec jemlje, je bil lanski žir. Da bi pač Bog to uimo odvernili.

Naj še nekoliko od Št. Jernejskih somnjev spomnim: Št. Jerni ima le 3 somnje; želeči bi bilo, da bi jih saj 5 imel. Občinski opašnik je lepa in prostorna planjava prav pripravna za somnje. Letošnji prvi somenj v pondeljek po sv. Trojici se je prav dobro obnesel. Bilo je dosti krajnske, štajarske in horvaške živine, svin in ovac, konj pa malo; tudi kramarije je bilo vsake baže, in večidel so se hvalili, da so dobro teržili. Pa tudi taci kupci se ni manjkalo, ki imajo dolge perste, — in ko so bili enega vjeli (od Št. M. doma) je djal: saj nisem sam, nas je šest. — Vina se je samo „na gmajni“ okoli 50 veder stočilo. — Pri nas terta letos nič posebnega pridelka ne obeta, le lipna rodi; žlahna terta maloktera kaj grojzda ima, in se zavolj ožiga zlo osiplje.

J. O. Lepstanski.

Iz Ljubljane. C. k. ministerstvo pravosodja je 14. dan t. m. izvolilo za nove sodnije na Horvaškem in v Slavonii nove vradnike, med kterimi je več Krajncov in družih Slovincov. Tako pridejo kot sve-

tovavci c. k. deželne sodnije v Zagreb: gosp. Vilim Mak, bivši sodnik v Podpeči na Krajnskem, gosp. Anton Pajman, namestnik deržavnega pravdnika v Brežcah na Štaj., — v Osék: gosp. Viktor žl. Vest, prisednik dež. sodnije v Novem mestu na Krajnskem, — v Varaždin: gosp. Manojlo Matavšek, sodnik okrajne sodnije v Ljubljani. — Za svetovavce županij-skih (komitatnih) sodnij: gosp. Ivan Pogačnik, bivši namestnik derž. pravdnika v Trebnjem, pride k žup. sodnii v Oseku za derž. pravdnika, — v Varaždin za derž. pravdnika gosp. Fr. Radošga. — K deželni sodnii v Zagreb pride za prisednika gosp. auskultant Hinko Zaje na Krajnsk., — v Osék: gosp. auskultant Anton Globočnik, — v Varaždin: gosp. auskultant Vik. Besarič. — Za ravnatelje pomočnih uradnij pridejo k dež. sodnii zagrebški pisar dež. sodnije celjske gosp. Adolf Rudolf, — k oseški pisar dež. sodnije novomeške gosp. Anton Križanič, — k varaždinski pisar dež. sodnije celjske gosp. Adolf Jon. —

Iz Ljubljane. (Cerkvena slovesnost v Ternovem). Ker je sto in eno leto stara Ternovska cerkev, ki je bila v letu 1785 v farno cerkev Krakovega in Ternovega posvečena, za sedanjo število (2160) svojih farmanov že zdavnej premajhna bila (k večjem jih je le 400 do 500 ljudi moglo v njo), so jo, ko je c. k. deželno poglavarstvo zidanje nove cerkve 13. dan prosenca l. l. dovolilo, ravno na dan poroke presvitlega cesarja (24. aprila) podirati začeli, da so tako začetek nove cerkve s spominom na to veličastno prigodbo sklenili. Kakor se ta dva spomina lepo vezeta, ravno tako so si prizadevali gosp. fajmošter Karun in z njimi združena skerbna ključarja gosp. Jože Debevc in gosp. Anton Podkrajšek s posebno podporo dobrotne gosp. Janeza Baumgartner-ja in še družih pripomočnikov, namreč gosp. Jožefa in Janeza Debevca, gosp. Jožeta Matevžeta, gosp. Franc Tertnika, gosp. Antona Podkrajšeka, ljublj. Križanskega gospoda itd., da se delo, čeravno so se za terdno postavo vogelnih stebrov mogli koli na 4 krajih v močirne tla zabiti, je tako pospešilo, da je bilo mogoče, na sv. Janeza Kerstnika dan, patrona te cerkve, vogelni kamen hiše božje položiti in blagosloviti, in tako spet to slovesnost praznovati v spomin njenega patrona. Njih ekscelencija milostljivi knezoškof ljubljanski Anton Alojzi so z velikim duhovnim spremeništvom in vprico deželnega gosp. poglavarja grofa Chorinskega, tukajšnjega generala baron Handelna, polkovnika žandarjev žl. gosp. Valenčiča, dvornega svetovavca grofa A. Hohenwarth-a, okrajnega poglavarja g. Glančnika, poglavarstvinoga svetovavca in policijnega poglavarja gosp. Strobach-a, gosp. mestnega župana dr. Burger-ja in magistratnih svetovavcov gospodov Mih. Ambroža in Franceta Oblaka, in gosp. Antona Podkrajšeka magistratnega ekonoma, večine mestnih gosp. odbornikov, mnogih družih višjih civilnih in vojnih častnikov in veliko Ljubljancev vsih stanov, vogelni kamen položili in blagoslovili. Omeniti moramo, da je bil na mestu, kjer bo prihodnja nova cerkev stala, v kaj lepem šotoru oltar za sv. mašo napravljen, okoli kterega so v ravno tisti podobi, ki jo bo nova cerkev imela, okinčani leseni stebri postavljeni bili, ktere je obdajal krasen venec krog in krog, spleten iz prelepih cvetlic, kterega so darovale pobožne dekleta iz te fare. Na desnem in levem voglu predlicja cerkve sta stala dva okinčana visoka stebra, ki sta naznana, da tu na desni in na levi bota stala stolpa (turna) nove cerkve. Slišali smo, da gosp. Goldenstein, dobroznani malar, je osnoval to zares lepo vredbo šotora in stebrov, ki so pred oči stavili prihodnjo vnanjo podobo cerkve,

in da je tapecir Keliš izpeljal načert Goldensteinov; zares oba sta v ti lični napravi svojo umetnost prav lepo skazala. V votlini vogelnega kamna so bile v spomin, dokler bo cerkev stala, sledeče reči položene in zazidane: pismo, složeno od gosp. M. Ambroža, in pisano v slovenskem, nemškem in latinskem jeziku, v katerem so važniši reči, ki zadevajo novo cerkev, povedane, — 1 cekin, 1 tolar, 1 goldinar, ena dvajsetica letošnjega leta, 3 sreberne svetinje v spomin cesarjeve poroke (podarjene od gosp. knezoškofa), 1 rimsk dnars podobno sedanjega sv. očeta papeža (podarjen od gosp. korarja J. Novaka), obris ljubljanskega mesta (podarjen od gosp. Blaznika), obris nove cerkve, izdelan od gosp. Šöbl-a, šematizem ljublj. škofije, in pa 1 list „Danice“ in 1 list „Novic“ tega dneva. — Obris za novo cerkev, ki se bo štela v versto tako imenovanih „rotond“ in bo od znotraj zlo ljubljanski cerkvi v Križankih, od zunaj pa, kar postavo stolpov vtiče, nekoliko ljubljanski Št. Peterški cerkvi podobna, je napravil gosp. Janez Šöbl, c. k. inženirstva pomočnik. Le en glas je, da, kar unanji obraz te nove cerkve vtiče, bo naj lepša vsih ljubljanskih. Zidanje sta prevzela dva Laha iz Furlanije: France Falaschini in Odvardo Franc. O vsih Svetih bo pod streho, tako da se bo mogla božja služba za silo že v nji opravljati; drugo leto na sv. Janeza Kerstnika dan bi utegnila popolnoma izdelana biti. Razun marljivosti gosp. fajmoštra Karuna, kteremu je zdaj za pripomočnika pridružen prečastiti gosp. Luka Jeran, in gospodov ključarjev, gosp. Antona Podkrajseka magistratnega ekonoma, in gosp. Koširja, mestn. tesarskega mojstra, kterim je vodstvo zidanja izročeno, čujejo vsaki dan nad delom tudi pridni farmani: gospodje: Debevc, Mišic, Tertnik, Jože in Vine. Dolenc, Jože Podkrajšek in Martin Goršic. Stroški samega zidanja bojo morda presegli 30.000 fl. Nabralo se je po milodarjih od farmanov in družih dobrotnikov že dokaj; mestni magistrat, kot patron Ternovske cerkve, je sam podaril za mnogoverstne rokodelstva 8898 fl. 31¹/₂ kr., vendar dokaj pri vsem tem še manjka in čaka še dobrotnikov, ki bojo v čast božjo še darovali kak donesek.

Novičar iz mnogih krajev.

Dunajski vradni list „Oest. Corr.“ naznanja, da ni res, da bojo cesar tako kmalo na Ogersko šli. — C. k. ministerstvo je soglasno z višjim vojnim vodstvom sklenilo, da, če je kdo srečko (lóz) potegnil, po kateri mora v vojaški stan stopiti, jo sme zamenjati s srečko kakega družega oprostenege iz ravno tiste srečkovavne verste, če je ta pri volji, namesto unega (se vé da proti plačilu) v vojaški stan stopiti in ako je za vojaka tudi dober. — Tista globa ali kazenski dnar, kterega imajo cestninarji (mavtni štantmani) plačati za pregreške, če ne pridejo k vozu cestnine pobirat, če pri šrangji ponoči ne prižgejo luči, če višjo cestnino terjajo itd., se ima prihodnjič stekati v dnarnico za uboge tistega kraja, kjer se je cestninar zoper postavo pregrešil. — Cesar so izvolili več novih vojskovodjev; fzm. baronu Hes-u je izročeno višje poveljstvo 3. in 4. armade. — Že 6 tednov gré iz Tersta vsaki dan po 80 do 150 volov na barke v Turčijo za francosko armado; prerajtano je, da bo funt tega mesa na Turškem veljal 1 gold.; — to naj že bo, če bi le tudi nam ne podražili cene mesa! — 12. dan t. m. dana rusovska prepoved, da se ječmen in oves ne smeta iz Moldave v naše cesarstvo voziti, je bila 17. dan t. m. spet preklicana. — Do danes še ni prišel odgovor rusovskega cara na Dunaj; od mnogih družih strani pa se

sliši, da se bo car vdal terjatvam austrianske vlade in da bo rusovska armada spet nazaj šla čez reko Prut, ker je nek 16. dan t. m. iz Petrograda ukaz došel Gorčakovu: naj bo armada pripravljena, vsaki dan proti Prutu marširati. Res so začeli Rusi že težje topništvo iz podonavskih otokov spravljati. Pri Silistri niso mogli nič opraviti in nezdravi kraji v Dobruči so jim pobrali sila veliko ljudi; zraven tega je vsih 5 glavnih rusovskih vojskovodjev deloma zbolelo, deloma so ranjeni bili; generalu Šilder-ju so mogli vdruči, višji na stegnunogo odžagati, ker se je je spodaj snet lotil. Paskievič je šel v Jaš; gré pa odtod nek kmalo v Kiev, kamor pride tudi car Nikolaj. Sicer pa se sliši, da iz daljnega Rusovskega še zmiraj nove armade proti bojišču prihajajo in da se vse terdnjave na izhodnji meji Galicije hitro popravljajo in z živežem oskerbujejo. — Včeraj je prišlo iz Londona telegrafno naznanilo, da po želji našega cesarja je knez Metternich te dni nasvèt predložil, kako bi se dal spet mir doseči; prvi angleški minister Aberdeen je poterdil Metternichov predlog. Sicer je pa angleško ministerstvo zlo nasprotnih misel, kar se je posebno očitno pokazalo v seji gornje zbornice 19. dan t. m.; minister Clarendon je rekel, da pred ne bo nič prida za Europo, dokler se rusovska sila ne vkroti, in to doseči, si mora angleška politika prizadevati; minister Aberdeen pa je hvalil zmernost, ki jo je rusovska vlada vseskozi razodevala po pomirju Drinopoljskem, in da angleška vlada zamore zadovoljna biti, da gré le rusovska armada spet domú. — Kakor hitro Rusi spraznijo Valahijo, jo bo, kakor se za gotovo pripoveduje, obsedla austrianska armada, in podonavske knežije bojo potem neutralne. — Po „Presse“ je general Kničanin za mertudom nevarno zbolel.

Josipini Turnogradski

na prerani grob.

Cvetica mlada stala na livadi,
Naj lepša, kar pomlad jih je rodila;
Še komaj nježno nedro je razvila,
Cvetela v prvi svoji je pomladi.

Pa glej! ko še stoji v naj lepši nádi,
Le pade z neba slana oj nemila!
In že cvetica glavco je nagnila.
Za njo žaluje vse po zelenjádi.

Tako za Tabo, mila Josipina!
Prerano, ah! cvetica ljubeznjiva,
Žaluje draga Tvoja domovina.

Ostala večno boš nepozábljiva
U sercu vsacega Slovence sina.
Naj tihi mir košice Tvoje kriva!

Jos. Str.—

Današnjemu listu je pridjana 18. pola „občne zgodovine“

Zemljovid rusovsko-turškega bojišča je ravno dodelan in bo že prihodnjemu listu, kakor smo obljubili, priložen.

Pogovor vredništva. Gosp. D. K. Šp.: Hvala serčna za obljubljeni sliko, — al došla nam še ni.

Stan kursa na Dunaji 24. junia 1854.

Obligacije	5 %	86 ¹ / ₂ fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	82 ¹ / ₂ fl.
državnega	4 ¹ / ₂ %	76 „	Windisgrac. „	20 „ 29 ¹ / ₂ „
dolga	4 %	68 ³ / ₄ „	Waldstein. „	20 „ 30 ³ / ₄ „
	3 %	56 „	Keglevičeve „	10 „ 10 ⁵ / ₈ „
	2 ¹ / ₂ %	42 ¹ / ₂ „	Cesarski cekini.	6 fl. 5
Oblig. 5% od leta 1851 B	102 ¹ / ₂ „		Napoleonor (20 frankov)	10 fl. 24
Oblig. zemljiš. odkupa 5%	83 ¹ / ₄ „		Suverendor	18 fl. —
Zajemi od leta 1834 . .	227 ¹ / ₂ „		Pruski Fridrihsdor . . .	10 fl. 31
„ „ 1839 . .	124 ¹ / ₂ „		Nadavk (agio) srebra:	
„ „ 1854 . .	90 ¹ / ₂ „		na 100 fl.	32 fl.

Loterijne srečke:

V Terstu 24. junia 1854: 88. 87. 22. 86. 34.

Prihodnje srečkanje v Terstu bo 5. julia 1854.

Odgovorni vrednik: Dr. Janex Bleiweis. — Natiskar in založnik: Jožef Blaznik.